

TÉMA : **SEDLO A ŤAŽISKO**

<https://radylvjazdeckomsvete.webnode.sk/koncatiny/>

- **sedlo** súčasť výstroja : **účel** = zvýšiť bezpečnosť a pohodlie jazdca, koňa
- **podmienky** = správny typ sedla pre naše potreby a štádium výcviku koňa a jazdca, správne umiestnenie – napasovanie na daného koňa, správne ho používame / rovnako aj všetko príslušenstvo - podložku, podbrušník, strmene.../
- kôň bez jazdca na rovnom povrchu = **zaťažuje hrudníkové končatiny vždy o niečo viac ako panvové**

Hrudníkové končatiny koňa plnia najmä opornú funkciu, pretože kôň prirodzene nesie väčší podiel váhy (cca 60%) práve na predných končatinách. Zaťaženie týchto končatín je 1,16 - 1,52 krát väčšie, ako

- **zvyšovanie preťaženia predných končatín** : hlava extrémne nízko/vysoko,

Kôň 450 kg Jazdec 75 kg	Predné končatiny	Zadné končatiny	Rozdiel	Koeficient preťaženia
Voľne stojací kôň	300 kg	225 kg	75 kg	57 : 43
Natiahnuté držanie	309 kg	216 kg	93 kg	59 : 41
Vzpriamené s otvoreným tylom	288,75 kg	236,25 kg	52,5 kg	55 : 45
Vzpriamené s vyklenutým tylom	291 kg	234 kg	57 kg	55.5 : 44.5

200+25 250+50
216 309
236,25 288,75
234 291

nepodsadené zadné nohy, prehnutý chrbát, **ZLÉ NASADENIE SEDLA, JAZDEC = NESEDÍ V ŤAŽISKU KOŇA, ALE PRED NÍM !**

- **následok postupného preťažovania** : nebadané poškodzovanie svalov, kĺbov, kostí, šliach a chrupaviek hrudníkových končatín
- **následok akútneho preťaženia** : natrhnutie šľachy, opuch kĺbneho púzdra, stuhnutím svalov, zápal šľachovej pošvy
- **následok chronického preťaženia** : degeneratívne ochorenia a trvalé poškodenia / **artróza = (osteoartróza)** je nezápalové degeneratívne poškodenie kĺbu, ktoré z pravidla vzniká na podklade chronického preťaženia, **chip fraktúra, pakosti, oblúky na šľachách**

PREVENCIA

- **správny výcvik koňa** = aby sa postupne učil z natiahnutého držania tela čo najviac podsadzovať zadné končatiny, vzpriamovať krk a hlavu – čím bude prenášať stále viac svojej hmotnosti na panvové končatiny
- cieľ výcviku dostať koňa takmer do horizontálnej rovnováhy / predné a zadné končatiny nesú skoro rovnakú hmotnosť
- **správne sedlanie = umiestnenie sedla na chrbte koňa tak, aby najhlbší bod posedlia bol nad ťažiskom koňa**

https://www.vfu.cz/files/1670_22_vystup6_Rentgenologicke_vysetrenie_koni.pdf

<http://www.equichannel.cz/kostni-cipy-u-koni-proc-kde-a-co-s-nimi-delat>

